

INTERVENCIÓ SOCIOEDUCATIVA EN CONTEXTOS D'EXCLUSIÓ SOCIAL

Modificat: Març 2009

Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació

Professors: Isabel Crespo García, José Luis Lalueza Sazatornil, Mª José Luque Cubero i Sonia Sanchez Busqués.

PRESENTACIÓ

Aquesta activitat de lliure elecció es configura com una modalitat d'establiment de vincles entre la Universitat i les comunitats més desafavorides del nostre entorn. Es tracta de participar en una intervenció socio-educativa en entorns d'exclusió social mitjançant l'ús de noves tecnologies.

El Projecte Shere Rom/Trobadors és una proposta per a la implantació d'espais d'aprenentatge col·laboratiu intergeneracionals i interculturals. El primer objectiu del projecte consisteix en la innovació de metodologies educatives mitjançant la introducció de les tecnologies de la informació i la comunicació en espais educatius, a través de jocs i d'activitats basades en la creació de relats digitals mitjançant vídeo, tot col·laborant estudiants universitaris i nois i noies entre 6 i 12 anys.

Aquests projectes es duen a terme en Associacions Gitanes (de Badalona i Barcelona), en escoles (situades al barri del Besòs, al barri de Bon Pastor i al barri de Sant Roc a Badalona) i en un Institut de Secundària (barri del Besòs) que comparteixen un tipus d'alumnat semblant: pràcticament la meitat són nens i nenes d'ètnia gitana i la resta immigrants (l'latinoamericans, paquistanesos, xinesos i de països de l'est). Una gran part presenta absentisme, dificultats d'aprenentatge o baixa motivació. La majoria tenen pares que no gaudeixen de cap titulació acadèmica (ni tan sols el graduat escolar). Així, aquesta intervenció suposa una aproximació inèdita de la Universitat a aquests entorns, a través d'una metodologia basada en la col·laboració.

Per una informació més detallada sobre els projectes es pot consultar:

<http://space4kids.dehisi.org/>

OBJECTIUS GENERALS DE L'ACTIVITAT

Els objectius que pretén desenvolupar aquesta assignatura són els següents:

- Oferir eines d'anàlisi i d'intervenció en contextos d'exclusió social.
- Facilitar l'aprenentatge dels alumnes universitaris en altres contextos:
  - Foment del treball inter-generacional i inter-cultural
  - Atorgar un paper actiu als alumnes universitaris
  - Posada en pràctica dels coneixements adquirits en la seva formació universitària
  - Fomentar el coneixement de competències pràctiques
  - Facilitar la reflexió sobre la intervenció i la recerca
- Fomentar les competències: capacitat de relació, de negociació, ...

TEMARI

M1. Desenvolupament, socialització i educació en contextos d'exclusió social

- El desenvolupament com a procés cultural
- conflicte i canvi cultural
- Els processos d'exclusió social

M2. Identitat

- Identitat i narrativa
- Les relacions amb els altres (grups culturals diferenciats, institució escolars, mitjans de comunicació,...) i els conflictes identitaris que es poden derivar

M3. Eines de treball en contextos educatius:

- Aprenentatge col·laboratiu
- Us de les tecnologies de la informació i la comunicació en contextos educatius.
- Interaccions educatives: estratègies per a la resolució de conflictes i formes de participació.
- Presentació de models educatius: La Cinquena Dimensió i Trobadors
- Observació participant

METODOLOGIA DOCENT

Aquesta activitat és primordialment pràctica el que suposa la participació de l'alumne en els projectes d'intervenció en contextos d'exclusió social. Per això, també haurà d'assistir a uns seminaris teòrics repartits de la següent manera:

- Sessions formatives: 2 prèvies i una cada mes (2 hores cadascuna)
- Sessions de tutories mensuals sobre el desenvolupament de l'activitat (de 2 hores cadascuna)

Pel que fa referència a la seva participació directa, l'alumne haurà d'assistir un cop per setmana (2 hores) a un dels diferents projectes. Pot trobar informació més detallada a <http://space4kids.dehisi.org/>.

Per cada escola s'activarà un fòrum on és farà el seguiment i tutorització dels estudiants.

HORARIS

Al centre:

L'alumne haurà d'escollir una opció (2 hores setmanals) entre aquestes possibilitats*:

- 15-17h: dilluns, dimarts, dimecres, dijous
- 17- 19h: dilluns, dimarts, divendres

Abans de matricular-se l'alumne haurà de tenir l'acceptació prèvia per part d'un dels professors amb la confirmació del horari triat.

* Els dies concrets poden variar en funció de l'organització de cada centre i es concretaran al començament del semestre

Al Seminari de la Facultat:

- 5 Sessions de formació de 2 hores cadascuna al B5-115 repartides al llarg del semestre. Horari per determinar.
- Sessions mensuals (2 hores) de tutories. Horaris a determinar amb el professor corresponent.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà en:

- a. Participació en els seminaris teòrics
- b. Participació a un mínim del 80% de les sessions d'activitat en els projectes
- c. L'alumne ha d'omplir setmanalment un diari de camp on anotarà tot allò que succeeix durant el desenvolupament de l'activitat.

PREU

---

20 euros.

BIBLIOGRAFIA

OBSERVACIÓ PARTICIPANT

- CAMPS, S.; CAZORLA, A. (2003): Orientaciones sobre como rellenar un diario de campo en la actividad 5d. En web: http://www.5d.org/postnuke/index.php?module=MoxiecodeContent&func=view&path=5d_community.library.tech_reports

BIBLIOGRAFIA TEÒRICA

- CRESPO, I., LALUEZA, J.L, PORTELL, M.; SÁNCHEZ, S. (2004) Aprendizaje Interinstitucional, Intercultural e Intergeneracional en una Comunidad Gitana. En web: http://www.5d.org/postnuke/index.php?module=MoxiecodeContent&func=view&path=5d_community.library.tech_reports
- CRESPO, I.; LALUEZA, J. L.; CAMPS, S.; CAZORLA, A.; PORTELL, M. (2003): Estrategias para la diversidad: Estudio de procesos de inclusión de alumnos gitanos en dos escuelas y una comunidad de aprendizaje 5D. En WEB: http://www.5d.org/postnuke/index.php?module=MoxiecodeContent&func=view&path=5d_community.library.tech_reports
- Bruner, J. S. (1996): *La Educación puerta de la cultura*. Aprendizaje.
- Valsiner. J. (1997). *Culture and the development of children's action. A theory of human development*. New York. Wiley.
- Greenfield, P.M. (1999): *Cultural change and human development*. *New Directions for Child and Adolescent Development*. 83. pp 37-59 [versión en castellano]